EIROPAS LIETAS

2026. gada oktobris

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2026/2280, ar ko izveido kopīgu sistēmu to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri Savienībā uzturas nelikumīgi

Eiropas Migrācijas un patvēruma pakta ietvaros spēkā ir stājusies jauna **Atgriešanas regula.** Tā aizstāj līdzšinējo 2008. gada Atgriešanas direktīvu ar mērķi būtiski paātrināt un efektivizēt to personu izraidīšanu, kurām nav tiesību uzturēties ES teritorijā.

Galvenie regulas punkti un izmaiņas:

Atgriešanas centri trešajās valstīs: Regula pirmo reizi sniedz oficiālu juridisko pamatu ES dalībvalstīm veidot migrantu atgriešanas centrus ārpus ES valstīs, kuras ievēro starptautiskās cilvēktiesības.

Eiropas atgriešanas rīkojums: Tiek ieviesta vienota standartizēta veidlapa, kas nodrošinās, ka vienas dalībvalsts pieņemtais izraidīšanas lēmums ir brīvprātīgi atzīstams un izpildāms arī citās ES valstīs.

Stingrākas sankcijas par nesadarbošanos: Personām, kuras slēpj savu identitāti vai atsakās sadarboties ar iestādēm, var tikt samazināti sociālie pabalsti, piemēroti naudas sodi vai krimināsodi.

Ilgāks aizturēšanas termiņš: Maksimālais aizturēšanas laiks personām, kuras rada drošības apdraudējumu vai atsakās pakļauties izraidīšanai, var tikt pagarināts līdz 24 mēnešiem (atsevišķos gadījumos pat līdz 30 mēnešiem). Tāpat drošības risku gadījumos var noteikt ieceļošanas aizliegumu uz 10 vai pat 20 gadiem. Lasīt plašāk.

Eiropadomes sanāksme

2026. gada 15. un 16. oktobrī Briselē norisinājās Eiropadomes sanāksme, kurā tikās Eiropas Savienības valstu un valdību vadītāji.

Eiropadomes samitā ES līderi pieņēma svarīgus secinājumus un diskutēja par vairākiem būtiskiem jautājumiem:

Atbalsts Ukrainai: Sanāksmes otrajā dienā ES līderi tikās ar Ukrainas prezidentu Volodimiru Zelenski. Tika apstiprināta ES apņemšanās turpināt sniegt politisku, finansiālu un militāru palīdzību, uzsverot gaisa aizsardzības stiprināšanu pirms ziemas. Tāpat tika apspriesta sankciju pastiprināšana pret Krieviju.

ES konkurētspēja un ekonomika: Īpaša uzmanība tika veltīta programmas "Viena Eiropa, viens tirgus" ceļa kartes īstenošanai un administratīvā sloga mazināšanai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Tika spriests par enerģijas cenām un tirdzniecības attiecībām ar Ķīnu.

ES daudzgadu budžets (2028–2034): Sākās pirmās sarežģītās diskusijas par jauno ES ilgtermiņa budžeta ietvaru. Latvijas Ministru prezidents Andris Kulbergs šajās sarunās īpaši aizstāvēja finansējuma saglabāšanu drošībai un aizsardzībai (tai skaitā ES austrumu robežas stiprināšanai), kohēzijai, lauksaimnieku tiešmaksājumiem un "Rail Baltica" projektam.

Drošība un migrācija: Tika skatīti jautājumi par hibrīdapdraudējumiem un sabotāžas aktiem uz ES zemes, kā arī izvērtēta jaunā migrācijas pakta darbība un robežu pārvaldība.

Paplašināšanās: Tika pārrunāts progresa statuss attiecībā uz Ukrainas, Moldovas un Rietumbalkānu valstu integrāciju ES un nepieciešamajām ES iekšējām reformām pirms jaunu dalībvalstu uzņemšanas.

Lasīt plašāk par sanāksmes rezultātiem.

Papildus ES finansējums robežu stiprināšanai

Eiropas Komisija robežu pārvaldības un vīzu instrumenta ietvaros piešķirs papildu 130 miljonus EUR, lai atbalstītu dronu un pretdronu pasākumus, kas stiprinātu drošību uz ES ārējām robežām. Jaunais finansējums papildina sākotnējo piešķīrumu 250 miljonu apmērā, kura mērķis ir uzlabot robežu uzraudzību no gaisa, kā arī uzlabot robežuzraudzības un saistīto iestāžu spēju reaģēt uz drošības apdraudējumiem.

Sīkāk par atlasītajām valstīm, projektiem un nosacījumiem lasīt šeit.

Piecu punktu plāns masveida nelikumīgas ieceļošanas novēršanai

Pēc vasarā notikušās masveida nelikumīgas migrācijas aktivitātēm Seūtā Komisija ir sagatavojusi piecu punktu plānu šādu situāciju risināšanai, un plānā noteiktie pieci punkti sasaucas ar šogad spēkā stājušos Eiropas patvēruma un migrācijas stratēģiju:

1. Sadarbības paplašināšana ar partnervalstīm, lai novērstu nelikumīgo migrāciju;
2. ES ārējo robežu stiprināšana;
3. Uzraudzības, situācijas apzināšanās un agrīnās brīdināšanas sistēmu uzlabošana;
4. Migrantu kontrabandas un cilvēku tirdzniecības tīklu likvidēšana;
5. Atgriešanas pastiprināšana.

Plašāk par plānu un katru no tā punktiem lasīt šeit.

Drošības uzlabošanai jauns informatīvs brīdinājums Šengenas informācijas sistēmā

Kopš 15.oktobra Šengenas informatīvajā sistēmā (SIS) ir jauns brīdinājums, kas nodrošina, ka informācija, ar kuru trešās valstis un starptautiskās organizācijas apmainās par aizdomās turētām personām, kas varētu būt saistītas ar terorismu vai smagu noziegumu pastrādāšanu, reāllaikā būs pieejama visā ES.

Šis uzlabojums palīdzēs robežsargiem un policijas darbiniekiem visā ES atklāt vairāk noziedznieku un teroristu un atvieglos sadarbību starp tiesībaizsardzības iestādēm. Dalībvalstis, protams, var turpināt izmantot arī citas brīdinājumu kategorijas, kas šobrīd ir SIS. Lasīt plašāk.

FRONTEX stiprināšana, sargājot ārējās robežas

Eiropas Komisija ir rosinājusi ar īpašu regulu stiprināt FRONTEX, piešķirt plašākas pilnvaras un izvirzījusi sekojošas prioritātes:

- Resursu un operatīvo spēju apvienošana (plānots paplašināt pastāvīgo korpusu līdz 30 000 amatpersonām u.tml.);

- Nozīmīgāka loma atgriešanas procesos (paredzēts īpašs atgriešanas koordinācijas centrs);

- Reaģēšanas uzlabošana krīzes situācijās (tiks izveidots īpašs tiešsaistes uzraudzības un reaģēšanas centrs).

Lai īstenotu jaunos ES noteikumus par atgriešanu, stājoties spēkā Atgriešanas regulai, Komisija ir arī ierosinājusi **regulu atgriešanas, atpakaļuzņemšanas un reintegrācijas digitalizācijai**. Tas vienkāršos un paātrinās atgriešanas pārvaldību visā ES, samazinot administratīvo slogu.

Tagad Eiropas Parlamentam un Padomei ir jāvienojas par priekšlikumiem. Lasīt plašāk.

EIROPAS MIGRĀCIJAS TĪKLA JAUNUMI

Tuvākie pasākumi

EMT Itālijas kontaktpunkta konference: pilsoniskā un valodas apmācība trešo valstu pilsoņiem Itālijā

2026. gada 11. novembrī (10:00 - 14:00) konferencē, ko organizē EMT Itālijas kontakpunkts, tiks apspriesta pilsoniskā un valodas apmācība kā trešo valstu valstspiederīgo integrācijas politikas sastāvdaļa Itālijā. Tiks izvērtēti politikas un institucionālie ietvari, uz kuriem balstās šie pasākumi gan valsts, gan Eiropas līmenī, tostarp koordinācijas nozīme starp dažādiem pārvaldes līmeņiem un attiecīgajām ieinteresētajām pusēm.

Diskusijās īpaša uzmanība tiks pievērsta Itālijas reģionālo pilsoniskās un valodas apmācības plānu pieredzei, kas tiek atbalstīti ar Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (PMIF) starpniecību. Tiks skarti tādi jautājumi kā apmācību pieejamība un kvalitāte, teritoriālās atšķirības to nodrošināšanā, koordinācija starp valodas apmācību un citām iekļaušanas politikas jomām, kā arī pēctecība starp pasākumiem izcelsmes valstīs un integrācijas procesiem Itālijā.

Pieslēgšanās saite konferencei. Atvērt.

Konference par integrāciju

2026. gada 11. novembrī (09:30 - 18:00) ir iespēja paklausīties konferenci, ko organizē Igaunijas Integrācijas fonds sadarbībā ar Igaunijas Kultūras ministriju. Tajā pulcēsies pētnieki, politikas veidotāji un praktiķi, lai apspriestu, kā atbalstīt etnisko minoritāšu un nesen ieradušos imigrantu integrāciju, nezaudējot viņu unikālās iezīmes un etnisko identitāti. Kā mēs varam saglabāt sociālās kohēzijas sajūtu laikā, kad ģeopolitiskās spriedzes veicina bailes un aizspriedumus?

Migrācija, kultūras daudzveidība un starpetniskās spriedzes liek sabiedrībai iziet pārbaudījumu, taču vienlaikus piedāvā iespēju to stiprināt. Starp konferences runātājiem ir pārstāves no Latvijas:

- Rūta Muktupāvela: Kultūras teorijas doktore, vadošā pētniece Latvijas Kultūras akadēmijā un pārstāv Latviju UNESCO Starpvaldību komitejā kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzībai un veicināšanai;

- Kristīne Kļukoviča: Latvijas Sabiedrības integrācijas fonda direktora vietniece un fonda Sociālās kohēzijas atbalsta nodaļas direktore.

Konferencei ir iespēja sekot līdzi tiešsaistē (*livestream*) bez papildus reģistrēšanās. Atvērt.

Konferences pilna programma pieejama mājaslapā Integration Conference 2026 | Integratsiooni Sihtasutus

Eiropas lietu un starptautiskās sadarbības nodaļa .

e-pasts: eiropa@pmlp.gov.lv

Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkts

www.emn.lv

e-pasts: emn@pmlp.gov.lv

Eiropas migrācijas tīklu līdzfinansē Eiropas Savienības Migrācijas, patvēruma un integrācijas fonds. Informācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Eiropas Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

Finansē
Eiropas Savienība